

FORSIDE:

GALLUP:

Lørdag Aften, den 16. Februar 1946.

Forstaar De Svensk og Norsk?

Læs Side

KUL ENN AF SEKS DANSKERE FORSTAAR SVENSK HELT?

og de færreste ønsker, at Sprogene skal nærme sig mere til hinanden.

Gallup Undersøgelse om Svensk og Norsk.

2 Sp.

Man skulde tro, at Krigstidens intense Aflytning af den svenske Radio havde skabt et udbreit Kendskab til det svenske Sprog i den danske Befolkning. Alligevel viser en Undersøgelse, som Dansk Gallup Institut fornylig har foretaget, at kun een af seks mener helt at forstaa Svensk gennem Radioen, medens hver fjerde slet ikke forstaar det. Alle de øvrige, ialt 60 pct. forstaar Svensk delvis. Norsk ligger Dansk betydeligt nærmere, og det viser sig da ogsaa, at over en Trediedel forstaar det helt, medens kun een af seks slet ikke forstaar det. En samlet Oversigt over Danskernes Forstaaelse af disse to nordiske Sprog giver følgende Billede:

		Svensk	Norsk
Forstaar det helt		16 pct.	36 pct.
" " delvis		60 "	48 "
" " ikke		24 "	16 "

En "delvis" Forstaaelse er sikkert erhvervet under Krigen og har været tilstrækkelig til at lytte til "Nagsnyheter från TT", men er næppe tilstrækkeligt eller nogen Spore til at lytte til f. Eks. svenske Foredrag eller lignende kulturelle Udsendelser.

Københavnerne forstaar bedst Svensk.

Det er karakteristisk, at den delvise Forstaaelse af Svensk er ensartet fordelt over hele Landet og i alle Befolkningslag og Aldersgrupper, derimod er den fuldstændige Forstaaelse saavel som slet ingen Forstaaelse stærkt præget af saavel Samfundslag som Befolkningens geografiske Hjemsted. I København forstaar saaledes 23 pCt. Svensk helt, medens kun 10 pCt. gør det paa Landet, og Provinsbyernes Beboere indtaget et Mellemlandpunkt med 17 pCt. Tilsvarende er Forskellen stor indenfor Samfundslagene. I Arbejderstanden forstaar kun 13 pCt. Svensk, men i Middelstanden er Procenten steget til 22, og naar op paa næsten Halvdelen (47 pCt.) blandt de bedst situerede.

Helt manglende Forstaaelse af Svensk er 30 pCt. paa Landet, 22 pCt. i Provinsbyerne og 17 pCt. i København. I Arbejderstanden er der over en Fjerdedel (26 pCt.), som intet forstaar af Svensk i Radioen, mod kun 7 pCt. blandt de Bedrestillede og 17 pCt. i Middelstanden.

Overfor Norsk gaar det, som vist, betydeligt bedre, men ogsaa her mangler Landboerne mest Kendskab, idet en Femtedel (20 pCt.) af dem slet ikke forstaar Norsk, som talt i Radioen, medens der tilsvarende kun findes godt en Tiendedel (11 pCt.) i København. Blandt de Bedrestillede forstaar praktisk talt alle Norsk helt eller delvis, i Arbejderstanden kniber det mere, eftersom 18 pCt. erklærer slet ikke at kunne forstaa det, og kun en Trediedel forstaar det helt.

Skal de nordiske Sprog bringes til at ligne hinanden mere?

Som et Tillægsspørgsmaal har Gallup Institutet spurgt alle de adspurgte, om de mener, at der virkelig bør gøres noget for at faa de nordiske Sprog til at ligne hinanden mere eller om de skal have Lov til at udvikle sig forskelligt som hidtil. Det overraskende Resultat af dette Spørgsmaal viser, at kun godt en Trediedel ønsker en større Tilnærmelse, idet

halv- 38 pCt. mener, de bør bringes til at ligne hinanden,
fed 34 pCt. vil lade dem udvikle sig forskelligt, og
28 pCt. ikke ved, hvad de skal svare.

Det mest forbavsende er den solide Trediedel, som absolut synes, at de skal vedblive at udvikle sig bort fra hinanden. Til Dr. jur. Sven Clausens og hans Mænds Oplysning kan det anføres, at disse Bagstræbere - maalstrævmæssigt set - hovedsaglig findes blandt de bedst situerede (62 pCt.) og i Middelklassen (42 pCt.) mod 32 pCt. i Arbejderstanden, og er stærkere repræsenteret blandt de yngre under 35 Aar end blandt de ældre (ca. 40 pCt. mod ca. 31 pCt. og er ogsaa en Ubetydelighed stærkere i Provinsbyerne end i det øvrige Land.

De Argumenter for de to Synspunkter, der er blevet noteret, er navnlig interessante fra dem, der ønsker Udviklingen fortsat som hidtil. For at Sprogene skal nærme sig hinanden mere, er den gennemgaaende Motivering større nordisk Samforstand paa alle Omraader, men for det modsatte Standpunkt er Argumenterne talrige, vidtforskellige og ofte ejendommelige. Nogle mener, at det vilde skade Landenes Kultur, eller at Sprogene skal være forskellige, da Sindene er det. Mange har opfattet Spørgsmaalet som en forholdsvis hurtig Forandring, der skulde finde Sted, og er ikke begejstrede ved Tanken. At hvert Sprog har sine kønne Ejendommeligheder, som ikke maa udviskes, og at det slet ikke vilde være morsomt at rejse, hvis de lignende hinanden for meget, er andre pudsige Kommentarer. Een er bange for et nyt Babelstaarn, hvis de bringes nærmere til hinanden, adskillige mener, at man jo bare kan lære de andre Sprog, saa kan de være saa forskellige, som de lyster.

Der er uden Tvivl paa denne Maade første Gang rørt ved dette praktiske og ømtalelige nordiske Problem, at kun et Mindretal i hver af de tre Nationer forstaar hinanden. Selvom mange af Argumenterne for, at Sprogenes Forskellighed skal bevares, forekommer noget uklare og til Tider misforstaaede, saa kan de Kendsgerninger ikke bortforklares, at kun faa forstaar de skandinaviske Brødrefolks Sprog, og kun et Mindretal ønsker dem bragt nærmere til hinanden.

World copyright
og Dansk Gallup Institut.